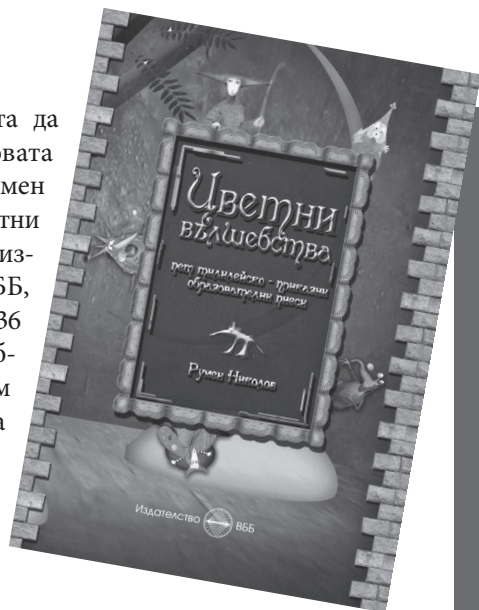


Имам честта да представя новата книга на Румен Николов „Цветни вълшебства“ (издателство ВББ, София, 2015, 136 с.). Веднага трябва да обърнем внимание на подзаглавието „Пет тилилейско-приказни образователни пиеси“.



Нека ме поправи проф. Дойчина Синигерска, но не си спомням в мое детство да имаше такъв драматургичен подрод – „образователни пиеси“. Може би защото всички пиеси имаха и такава задача – да образуват и възпитават децата. Очевидно нещата много са се променили и, страхувам се, към по-лошо, щом кукленият, а и драматичният театър, виждайки огромните пропасти във възпитанието и образованието на децата, решават да направят посилното им в тази посока. Бедата, случваща се с нашите деца и внуци, е такава, че вече нямаме време за по-околни пътища към разума и душата на детето. В много по-прав текст бързаеме да му кажем как може по-щастливо да живее, как да бъде по-здро и усмихнато. Така си обяснявам разширяващо се място на „образователните пиеси“ в афишите на театрите. Те съобщават знания не дидактично, а чрез игра, чрез вълшебствата на приказката и това ги прави по-ефективни от другите средства за обучение и възпитание.

Имам внучка Ема – на три години. Тя никога нищо не подрежда, а винаги всичко разхвърля. Та същата тази най-малка моя внучка вече няколко месеца непрекъснато иска да участва в някакви видени на екрана сюжети. Най-често изобщо не зная за какво става дума. „Дядо, ти си Кърълайн, а аз...“ – и произнася някакво име, което също нищо не ми говори. По тази причина предпочита да играе с майка си. Но ето че веднъж се подлъга и предложи сюжет, който ми е познат – „Пепеляшка“. След като го разказах пет-шест пъти при несекващ интерес от нейна, само от нейна страна, трябваше и да го изиграем няколко пъти. Тя сменяше заданията: веднъж бях Принца, веднъж – една от лошите сестри, веднъж – дори Феята. Тя, разбира се, неизменно беше Пепеляшка, която седеше сред купчините разхвърляни играчки на пода. Хрумна ми – признавам, беше коварна хрумка! – да съчета ползното с приятното и уж небрежно предложих, щом тя е Пепеляшка, аз да съм злата мащеха. Тя лекомислено

Ц в е т н и в ъл ш е б с т в а

Никола
Вангов

Тези думи бяха произнесени на 23.4.2015 г. на представянето в Ямбол на новата книга Румен Николов по време на Националния кукленотеатрален фестивал „Михаил Лъкатник“.

прие и тук стана чудото. Аз – със задна мисъл – ѝ подвикнах: „Пепеляшке, защо всичко е така разхвърляно? Прибери в кашона всичко! Затвори шкафчетата с играчките! Вземи и нещата, които са под дивана!“ И тя не само безропотно, но и с неочаквано, небивало старание изпълняваше всичките ми заповеди. Дори се почувствах някак неудобно, че манипулирам едно дете, което много обичам.

Споменавам този случай, защото видях, как чрез игра, чрез роли от приказките, детето научава, или би могло да научи и неща, които иначе минават покрай ушите му, покрай вниманието му без да имат сериозен шанс да станат част от поведението и знанията му.

Съзнанието за продуктивността на педагогическите жестове, когато се извършват във и чрез театъра, чрез театрализираната игра, пронизва петте пиеси на Румен Николов, публикувани в книгата.

Първите четири от тях: „Всекидневно пътешествие“, „Зъбки мои, бели зъбки“, „Чистичко, почи- стичко“ и „Угощението „Вкусно-вкусничко“ са своеобразен, както го нарича и авторът, „театрален сериал“. В тях светът е по манихейски разделен на добро и зло, в тях властват добрата фея Виталия и лошата вещица Кукуфела. Както можете да не се съмнявате, доброто (след известни перипетии) побеждава. При това винаги към финала вещицата Кукуфела не е толкова сразена, на нея ѝ е протегната ръка и тя повече или по-малко е приобщена към празника на светлината и доброто. Това даване на шанс на злото да се поправи усилва хуманния патос на сериала.

Искам да кажа няколко думи за литературната стойност на пиесите. В тях има много стихове и песни, някои от които са блестящи. Стилизираният език на Румен Николов е пълен с измислени думи и игрословици. Те са по детски сполучливи, може би чути от живота, може би съчинени от самия автор. Петте пиеси – сериалът и „Цветни вълшебства“, са написани от човек, който сякаш не иска да порасне, който грижливо се вслушва в детето в себе си и му се доверява повече, отколкото на разни литературни и театрални моди.

Ако ви кажа, че в пиесите става дума за дневния режим, за това да си мием редовно зъбките, да спазваме хигиената, да внимаваме какво и как ядем – все едно нищо не съм казал. Те са игри и борби на злото (вредното) и доброто (ползното). При това игри колкото поучителни, толкова и занимателни.

Накрая, но не на последно място, искам да обърна внимание на сполучливата идея книгата да бъде илюстрирана с работи на Свила Величкова. Те са прекрасни, неочаквани, остроумни и ярки.

Чрез книгата на Румен Николов жанрът или подродът „образователна пиеса“ получава своите достойни образци.